

לקראת שבת

בטורונטו

ע"י מרכז חב"ד לדוברי עברית - הרב ישראל לנדא • 7770 Bathurst St. Thornhill ON • (905) 709-7917 Fax (905) 709-7770 Tel (905)

יש חדש

קורס "אגדות התלמוד"

בקרוב תיפתח ההרשמה לקורס חדש על אגדות התלמוד של מכון רוהר (JLI) בשיתוף מרכז חב"ד לדוברי עברית.

הקורס דן בכל מפגש בקטע חדש מהתלמוד וחושף לקחים ייחודיים ורלוונטיים לאדם המודרני ולאורה חייו. להרשמה, פנו למשרד.

כולם באים בחג השבועות לשמוע את עשרת הדיברות

מרכז חב"ד לדוברי עברית שמח להזמין אתכם למסיבת גלידות חגיגית שתתקיים בחג השבועות,

יום שישי ו' סיון (22 במאי) בשעה 11:15am או בשעה 5:00pm.

*שמיעת עשרת הדיברות,

*גלידה חלבית לכל משתתף.

* הגרלה על קניה באמזון (\$100) בין המשתתפים.

מהתהום לתקומה

הנכם מוזמנים להרצאה בלתי נשכחת על סיפורו של קיבוץ בארי עם חבר הקיבוץ ויו"ר 'כולנו בארי' אבידע בכר ששכל את אשותו ואת בנו ב 7 באוקטובר.

יום חמישי י"ב סיון (28 במאי) | 7:30 בערב במרכז חב"ד לדוברי עברית.

ליל שבועות בחצות

הנכם מוזמנים לסדרת הרצאות בליל חג השבועות בשעה 12:00 בלילה.

יוגש כיבוד למשתתפים

ההרצאות בעברית ובאנגלית

זמני השבת

פרשת במדבר

8:18 p.m.

הדלקת נרות

9:28 p.m.

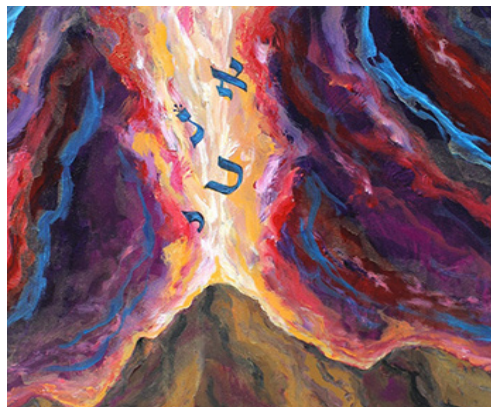
צאת השבת

מעמד שאינו ניתן לערעור

הקב"ה בחר לתת לנו את תורתו לא על-ידי נביאים, שליחים, אותות ומופתים וכדומה, אלא במעמד פומבי, שכל אדם מישראל היה עד לו

אירוע היסטורי מובהק

כדי שלא יהיו לנו ספקות בעניין זה בחר הקב"ה לתת לנו את תורתו בדרך המשכנעת ביותר. לא על-ידי נביאים, שליחים, אותות ומופתים, חזיונות לילה וכדומה, אלא במעמד פומבי נשגב, שכל אדם מישראל היה עד לו. איש לא היה צריך להאמין למישהו אחר. הכול ראו במו עיניהם את ההתגלות האלוקית האדירה ושמעו כמו אוזניהם את הקולות. התורה ניתנה אישית לכל יהודי, והקב"ה דיבר אליו בלשון יחיד: "אנוכי ה' אלוקיך".

בדרך המשכנעת ביותר. מעמד הר סיני כאירוע היסטורי (ציור: יהושע ויסמן)

מעמד הר סיני הוא אירוע היסטורי שאינו ניתן לערעור. כל הגרסאות על אודותיו, המגיעות אלינו מכל קצווי תבל, זהות לחלוטין. ועובדה היא שגם הדתות האחרות להבדיל אינן מכחישות את מעמד הר סיני, אלא להפך - נשענות עליו. זו האמת הגדולה שהעם היהודי נושא עימו לאורך אלפי שנים. הדבקות באמת הזאת קיימה אותנו כעם, על אף כל הרדיפות הנוראות שעברנו. בזכות המשך הדבקות באמת זו נזכה בקרוב לסיום השליחות האלוקית שהטיל עלינו הבורא. בגאולה האמיתית והשלמה בקרוב ממש.

הקרה לפני שלושת-אלפים ושלוש-מאות ושלושים ושמונה שנים. בשישה בסיוון, בשנת בתמ"ח (2448) לבריאה, התגלה הקב"ה לעיני כל העם על הר סיני ונתן לנו את התורה. זה מעמד הר סיני המפורסם, שעליו עומדת דת ישראל כולה. הרמב"ם (בפרק ח מהלכות יסודי התורה) מבהיר את חשיבותו של מעמד הר סיני: "משה רבנו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה (...). ובמה האמינו בו? במעמד הר סיני, שענינו ראו ולא זר ואוזנינו שמעו ולא אחר". לכן, מסביר הרמב"ם, לא התרצה משה בתחילה ללכת בשליחות ה' אל בני ישראל. הוא חשש שלא יאמינו לו, כי מה מוכיח שאכן הבורא דיבר אליו? רק כשהקב"ה הודיעו שידבר אליו לעיני כל העם על הר סיני - הסכים ללכת לגאול את בני ישראל ממצרים.

יש אמת אחת

בקרב ההמונים השתרשו בימינו המונחים 'אמת שלי', 'אמת שלך'. מדברים עם יהודי על הצורך לקיים את התורה ומצוותיה, והוא משיב בתמימות: "זו האמת שלך; לי יש אמת אחרת". כאילו זה עניין של טעם אישי.

אבל כששואלים בצורה ברורה: מעמד הר סיני - היה או לא היה? על כך אי-אפשר להשיב ב'אמת שלי' ו'אמת שלך'. או שזה קרה במציאות, כמתואר בתורה, או שחלילה לא היו דברים מעולם. אין כאן מקום ליותר משתי אפשרויות, ורק אחת מהן יכולה להיות נכונה ואמיתית.

אנשים מעדיפים להסתתר מאחורי מליצות יפות על 'אמיתות רבות' ועל זכותו של כל אדם לבחור לו את דרכו וכו'. אבל בסופו של דבר, כשמחזדים את הדברים, יש כאן שאלה אחת ברורה. אם הקב"ה נתן לעם ישראל את התורה במעמד הר סיני - כי אז זו הדרך שבה כל יהודי צריך לצעוד; ואם מעמד הר סיני לא קרה (חס ושלום) - אין יסוד לכל התורה ומצוותיה.

מה אתם יודעים על חג השבועות?

- חידון טריוויה על חג השבועות -

אכילת מאכלי חלב בחג היא:

1 מצווה שכתובה בספר שמות

2 מצווה מדברי חכמים שלא כתובה בתורה

3 מנהג עתיק ומקודש שמתועד ומוסבר בספרי ההלכה

4 המלצה טובה, כדי לאזן את הגוף אחרי הבשר שאכלנו בחג הפסח

חג השבועות נקרא גם:

1 חג האסיף

2 חג האביב

3 חג הקציר

4 חג החריש

החג נקרא 'שבועות' על שם:

1 על שם השבועות והנדרים שאנשים רגילים להבטיח עם בוא הקיץ

2 מין שיבולים שְבֻעוֹת ושמנות שבתקופה זו ממלאים את השדות של ארץ ישראל

3 שבע מצוות שעושים בליל החג הזה ושבע המצוות שעושים ביום החג

4 שהחג מגיע לאחר שסופרים 7 שבועות תמימות החל מהיום השני של חג הפסח

למה חג השבועות נקרא 'חג הביכורים'?

1 על שם חגיגות הביכורים שאפיינו את אנשי העלייה השנייה

2 על שם "מנחת הביכורים" שהביאו בבית המקדש מקציר החיטים ("שתי הלחם")

3 כיון שהחל מיום זה ניתן להביא "ביכורים" לבית המקדש

4 תשובות 2 ו-3 נכונות

בליל חג השבועות נשארים ערים ו..

1 יוצאים אל המדבר, לחוות מחדש את החוויה של מעמד הר סיני

2 משתעשעים במשחקי מים, זכר למים שיצאו מן הסלע

3 לומדים תורה

4 טועמים מפירות שבעת המינים, זכר למצוות הביכורים

חג השבועות הוא היום בו:

1 ניתנה התורה לעם ישראל בהר סיני

2 חצו בני ישראל את הירדן ונכנסו לגבולות ארץ כנען

3 שתי התשובות נכונות

4 אף אחת מהאפשרויות אינה נכונה

בקהילה

תנחומים

לרב בני קמחג'י תנחומנו הכנים בפטירת האמא, החמות, הסבתא אלה ז"ל.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

איחולים

למשפחת הרב בני קמחג'י מזל טוב לרגל הולדת הבן שניאור זלמן.

למשפחת הרב שמעון בינשטוק, מזל טוב לרגל חגיגת הבר מצווה של הבן מנחם מענדל

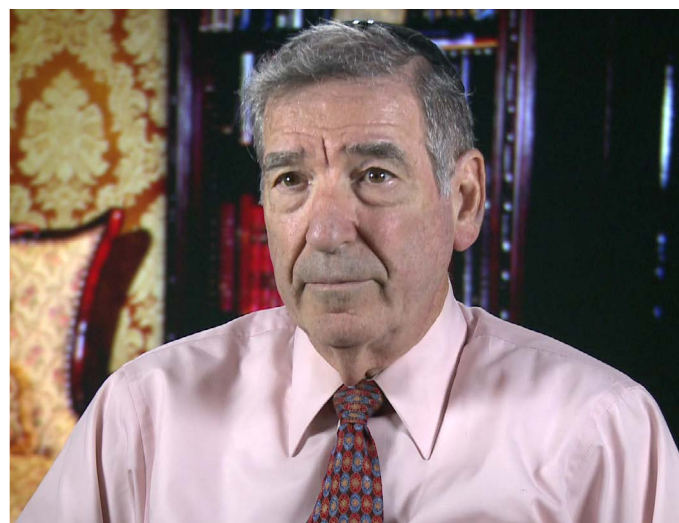

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

מה אומר לסבתא?

ד"ר הנרי נגיד

"נסה את חב"ד", המליץ לי חבר מהמכללה, וכאשר הגעתי לשם, תלמידי הישיבה ממש "קפצו" עליי. התחלתי ללמוד עמם תורה בערבים - לאחר הלימודים במכללה, לעתים במשך חמש שעות ברצף אל תוך הלילה. כך התחלתי את לימודי היהדות שלי.

זמן קצר לאחר מכן נכנסתי לראשונה אל הרבי ליחידות, ומאז, הרבי תמיד זכר אותי בכל פעם שהגעתי. חשתי סוג של יראת כבוד בעומדי אל מול המנהיג הדגול והגאון הגדול הזה. הוא עודד אותי מאוד כאשר סיפרתי לו שאני נוהג להגיע ל-770 אחרי הלימודים במכללה כדי ללמוד תורה, והוא גם התייחס באופן חיובי מאוד לתוכניותי לקבל הסמכה לרפואת שיניים.

בשנת תשי"ח (1958) הגעתי שוב לפגוש את הרבי, הפעם עם המיועדת להיות אשתי. נפגשנו במשך תקופה, ובאותו שלב כבר השתדכנו רשמית, אך עדיין היו איאלו בעיות. היא באה ממשפחה דתית ולמדה בבית הספר "בית יעקב" - בית ספר חרדי מפורסם. בעבר, נערות דתיות דחו אותי, מאחר שלא הייתי מלומד במיוחד, למרות ששמרתי מצוות. "כיצד אוכל להציג אותך בפני אבי?", אמרו, "אתה הרי לא יודע ללמוד תורה".

נפגשנו במכללה, כך שהנסיבות היו שונות, אך הייתי מאוד לחוץ, וגם היא. בחוכמתה, היא דאגה להכין מראש רשימה של כעשרים שאלות בנוגע לנישואיה אליי, שאותן ביקשה לשאול את הרבי.

"יש לי כאן כמה שאלות", אמרה, "האם אוכל להציג בפני הרבי?"

היינו עם הרבי במשך כארבעים דקות, דבר חסר תקדים; לא היה מקובל לבלות זמן כה ממושך בחדר הרבי. למעשה, בחלק גדול מהזמן שהיתי מחוץ לחדר. מאחר שכמה מהשאלות היו בנוגע אליי, הרבי ביקש שאצא כדי שיוכל לשוחח עם המיועדת בפרטיות.

היא רצתה להיות בטוחה שאשאר דתי, שאהיה מסוגל

גדלתי בבית מסורתי בברוקלין; הבית לא היה ממש דתי - אף שלאימי הייתה מערכת כלים נפרדת לפסח, ואני הלכתי לבית הכנסת בחגים, כאשר אבי ביקש זאת ממני. למעשה, הוא עצמו לא הרבה לבקר בבית הכנסת, ולאחר בר המצווה שלי הייתי נשאר בחוץ לשוחח.

למרות שלא הייתי תלמיד מצטיין, בתור נער בשנות תשי" (1950), הרביתי לקרוא. קראתי הרבה ספרי פילוסופיה, אך בסביבות גיל שבע עשרה החלטתי שזה לא מספק אותי, והתחלתי להתעניין בדת. מדוע שלא לנסות את שלי? חשבתי לעצמי.

היה זה בסביבות שנת תשט"ו (1955), בהייתי סטודנט ב"מכללת ברוקלין", כאשר החלטתי לבקר בבית "הלל" - מרכז לסטודנטים יהודים בקמפוס - שם פגשתי כמה רבנים אורתודוקסיים. מה ששמעתי מהם מצא חן בעיניי, ולכן הרבנים שלחו אותי למחנה קיץ דתי. לאחר מכן, רציתי ללמוד עוד. במשך כמה ימים לאחר סיום הלימודים, הלכתי לישיבה מסוימת בברוקלין, אך איש לא טרח להסתכל עליי.

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

לנהל בית שומר מצוות, ושהיא לא עומדת להיכנס למשהו שעדיף לה להימנע ממנו.

היא מעולם לא סיפרה לי מה בדיוק הרבי אמר לה, מלבד זאת שהכול יהיה בסדר. מסתבר שהיא השתכנעה שאני אדם ראוי ושמונתי הדתית כנה - שכן בסופו של דבר היא נאותה להינשא לי.

לאמיתו של דבר, תמיד הייתי איתן באמונתי, מאחר שהגעתי אל הדת דרך הפילוסופיה מתוך שכנוע שכלי, ומבלי שמישהו אחר ינסה לשכנע אותי. הגעתי לזה בכוחות עצמי. אף פעם לא הייתי הפכפך באמונותי, ואני עדיין סבור שהיהדות היא אורח החיים היפה ביותר.

הרבי הכיר אותי, ואני חושב שהוא ניסה לשרר זאת לאשתי לעתיד.

כאשר שבתי ונכנסתי אל החדר, הרבי הרגיע אותנו, ועודד אותנו להתקדם עם ההכנות לחתונה. "יהיה בסדר, יהיה בסדר", חזר ואמר. "אל תדאגו".

לאשתי לעתיד הייתה שאלה נוספת: "הוא עדיין לומד, ואין לו הכנסה", אמרה, בהתייחסה אליי. "האם עדיף שנחכה עם הבאת ילדים?"

"ובכן", ענה הרבי, "אם ה' מסוגל לזון ולפרנס שני מיליארד בני אדם" - היה זה בשנות תש"י (1950) - "הוא בוודאי ידאג גם לילדיכם".

ברוך ה', במהלך תקופת לימודי בבית הספר לרפואת שיניים נולדו לנו שני ילדים. למרות שלא הרווחתי משכורת מסודרת, הצלחתי לאלתר עבודה בערבים ובסופי שבוע בשירותי קייטרינג, וגם עבדתי קצת בדואר - כך שהם לא רעבו ללחם, בדיוק כפי שהרבי אמר לנו.

כאשר בננו הבכור נולד בשנת תשכ"א (1961), הייתה לו צהבת קשה, ובדיקות הדם הצביעו על רמה גבוהה מאוד של בילירובין. כיום, כאשר לתינוק יש צהבת, הרופאים חושפים אותו לאור אולטרה סגול או נותנים טיפול תרופתי, אבל בזמנו, לרופאים לא היה הרבה מה להציע. המצב התדרדר עד כדי כך שהרופא שלנו במרכז הרפואי היהודי בברוקלין החל לאבד תקווה להחלמת בננו. הם רצו לבצע בדיקות נוספות, כמו ניקור מותני, ואפילו שקלו לבצע עירוי דם מסוכן במיוחד.

JEM

תמונות איכות של הרבי

אלפי תמונות מארכיון JEM נולדו הרגעים האישיים שלכם עם הרבי

עד 48% הנחה

לחודש בלבד מיוחד מחירי הזכויות

photos.jemedia.org/home | 03-3083554 פרטים

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד

"הטוב ביותר שתוכלו לקוות לו", אמר ראש המרכז הרפואי לילדים בקולומביה, כאשר ביקשתי לקבל חוות דעת נוספת, "הוא שהילד ישרוד עם נזק מוחי". רופא אחר, מומחה לרפואת ילדים שגם ניהל את המרכז הרפואי "מיימונידיס", אמר לי שאפילו לכך אין סיכוי.

היה זה הילד הראשון שלנו, והייתי שבר כלי. הוא נולד ביום שלישי, ובאותו היום הלכתי אל הרבי לבקש את ברכתו. "עצור את כל הבדיקות", אמר הרבי כאשר סיפרתי לו על המצב. "הדבר היחיד שהרופאים צריכים לעשות הוא לקחת דגימות דם ושתן - אבל בלי דקירות בעמוד השדרה ובלי עירוים".

שאלה נוספת שהצגתי לרבי הייתה בנוגע לסבתי: זהו הנין הראשון שלה, והיא התרגשה וציפתה לקראת הברית, שאמורה הייתה להתקיים ביום שלישי הבא, ביום השמיני ללידתו, כמקובל, אבל לאור המצב, לא ידעתי מה לומר לה.

"אל תדאג", אמר הרבי. "תגיד לה שברית המילה תקיים, רק אל תאפשר להם לבצע את הבדיקות".

הרופא במרכז הרפואי היהודי בברוקלין, יהודי רפורמי, כעס שהתייעצתי עם מישהו אחר.

"אמרת לי שהילד שלי עומד למות", עניתי, "ולא נתת לי שום תוכנית. מה הייתי אמור לעשות?" הוא לא אהב את תשובתי, וגם לא רצה להפסיק לבצע את הבדיקות.

"מה זאת אומרת, הרבי אמר לא לבצע עוד בדיקות?" אימי הכירה את ראש מחלקת הילדים במרכז הרפואי, ודיברה עמו. בלית ברירה, הרופא שלנו הסכים שלא לבצע בדיקות נוספות. למחרת, ביום רביעי בלילה, החום של בני עלה מעל 41 מעלות, ושיערנו שהסוף קרוב. אבל בבוקר, החום ירד, ורמות הבילירובין החלו לרדת.

אומנם הברית התקיימה בסופו של דבר באיחור, על פי דרישת המוהל, רק לאחר שהילד החלים לגמרי, אך כבר ביום שישי בבוקר הרופא שלנו נכנס אל החדר בחיוך. היה ברור שהוא כבר לא כועס עלינו.

ד"ר הנרי נגיד, רופא שיניים מוסמך, סיים את לימודיו במכללה לרפואת שיניים של אוניברסיטת ניו יורק בשנת תשל"ב (1962), ומאז עוסק בתחום זה במרפאתו שבברוקלין. הוא רואיין בחודש מנחם אב תשע"ג (2013).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשט"ז (1956) — במענה לאב ששאל האם לחסן את ילדיו בחיסונים הניתנים בדרך כלל בגיל צעיר, מצטט הרבי את מאמר חז"ל במשנה, "אל תפרוש מן הציבור", ומציע לנהוג בעניין זה כפי שנוהגים רוב הילדים בבית הספר שבו לומדים ילדיו.¹ ב' בסיון

במדבר

"ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת"
(במדבר ד/)

שבטיות ומחנאות הן תופעה מבורכת

עמנו קם כשנים עשר שבטים, ולעתיד
לבוא תתברר שוב החלוקה המפרידה אותנו
לשבטים. למה זה טוב?

כולנו חולמים על אחדות ושיתוף פעולה בין כל חלקי עם ישראל. אנו מייחלים לקום לבוקר נפלא בו נתעלה מעל העדתיות, המגזריות והפלגנות הפוליטית ונתנהל "כאיש אחד בלב אחד", כמו שעמדו ישראל למרגלות הר סיני.

אבל פרשת במדבר מתארת מציאות הפוכה. הפרשה מתהדרת בחלוקת העם לארבעה מחנות, שנים עשר שבטים עם שנים עשר נשיאים בראש כל שבט, והצבת דגל ייחודי לכל אחד מהשבטים.

הפרשה פותחת עם שמות שנים עשר הנשיאים שעמדו בראש כל שבט. הפסוקים ממשיכים עם מפקד האוכלוסייה של העם החונה במדבר והתורה מציגה את התוצאות בחלוקה של כל שבט ושבט בפני עצמו. "למטה ראובן שישה וארבעים אלף וחמש מאות, למטה שמעון תשעה וחמישים אלף ושלוש מאות, למטה גד חמישה וארבעים אלף ושש מאות וחמישים", וכן הלאה.

משם ממשיכים לתאר את סדר חניית העם במדבר: במרכז המחנה עמד המשכן, ומסביבו חנה העם בארבעה מחנות מארבעה כיוונים. כל מחנה כלל שלושה שבטים, כאשר כל שבט חונה במקום מוגדר ומובחן משלו, ללא התערבות עם שבט אחר. מעל כל שבט הנוסס דגל עם צבע וסמל ייחודי, ככתוב "איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל".

לכל שבט תפקיד

ובעוד שהחלוקה היא יכולה להתפרש כאירוע זמני לצורך ההתארגנות במדבר או כהתארגנות צבאית לקראת מלחמת כיבוש הארץ, הרמב"ם פוסק להלכה כי בגאולה העתידה נשוב ונתפצל לשנים עשר שבטים. מלך המשיח יתברך ביכולת נבואית לזהות כל אדם לפי שורש נשמתו בשבט הנכון, וייחס אותו אליו. בלשונו (הלכות מלכים יב/ג): "בימי המלך המשיח כשתתישב ממלכתו ויתקבצו אליו כל ישראל, יתייחסו כולם על פיו ברוח הקודש... שמודיע שזה משבט פלוני וזה משבט פלוני".

היסוד נמצא בנבואת יחזקאל (מח/לא): "ושערי העיר [ירושלים] על שמות שבטי ישראל, שערים שלושה צפונה, שער ראובן אחד, שער יהודה אחד, שער לוי אחד וגו'". לעתיד לבוא יהיו שנים עשר שערים לירושלים, כאשר כל שבט נכנס לעיר בגאוה דרך השער הייחודי לו.

וכל נפש שואפת שלום תמהה: מה טוב בפיצול למחנות

ושבטים? האם זו לא תופעה גלותית שיש לשאוף להיפטר ממנה!?

הרבי מליובאוויטש מוצא כאן מסר מעצים (לקוטי שיחות כג/54, כה/309): אנחנו שונים זה מזה וצריכים לטפח את הייחודיות של כל אחד. שנים עשר השבטים מייצגים שנים עשרה דרכים בעבודת ה' וכל אדם אמור למצוא את תרומתו הייחודית לקידוש העולם.

הדגלים והסמלים שעל גביהם, סימלו את תכונת ה'חזקה' הייחודית של בני השבט. על דגלו של ראובן צוירו הדודאים שהביא לאימו כסגולה לפרייון, מה שהנציח את מידת האחריות של ראובן ככבוד המשפחה.

משיח יזכיר לנו

על דגלו של שמעון צוירה העיר שכם, מה שהזכיר את מידת הקנאות והחתיירה לשלמות המצויה אצל בני השבט, תכונה חשובה כשהיא נעשית בתוך איוון וגבולות. דגל לוי סימל את המסירות לעבודת המקדש, דגל יהודה הזכיר את הנהגת העם המלוכותית, דגל יששכר את ההתמדה העצומה בתורה ודגל זבולון את אומנות המסחר ביים.

'חזקה' אישית היא לא רק זכות, היא חובה. זה הרגע בו חשב הקב"ה על הנפש הספציפית שיורדת לעולם וייחס לה משימה בתיקון עולם. התכונות האישיות הן 'ארגו הכלים' שקיבלנו כדי להצליח במילוי המשימה.

לכן אסור לאדם להזניח את כישורונותיו, סביבתו ומקומו בעולם, לטובת שינוי בחיים שיבטיח רק תמורה כלכלית או חיים קלים. כאשר התכונות האישיות שלנו פוגשות צורך מקומי שדרוש מאיתנו ואנו אלו שיכולים לתת את המענה הראוי - זו שליחות חיינו.

בין שלל תפקידיו של מלך המשיח, הוא ישוב ויזכיר לנו את ייעודנו האישי בעולם - וזו סיבה נוספת לחכות לו מאוד.

- א. המניין כלל את הראויים למלחמה. על הנשיאים היה להכיר את מניין הלוחמים ולהעמידם על סדרם (אברבנאל).
- ב. לקראת חלוקת הארץ לפי מניין השבטים, היה צורך בנוכחותם של הנשיאים כדי למנוע ערבוב בין השבטים וכך למנוע בהמשך טענות שהחלוקה אינה הוגנת (אברבנאל).
- ג. הנשיאים הכירו היטב את ייחוס המשיחות בשבטיהם, וסייעו לזהות את השתייכותו השבטית של כל יחיד ומשפחה (ספורנו).

"ואלה שמות האנשים אשר
יעמדו אתכם, לראובן אליעזר
בן שניאור" (במדבר א/ה).

מדוע השתתפו
הנשיאים במניין בני
ישראל?

שאלת אחת בשבת

לעילוי נשמת
שבתי בייטש
בן משה הרמן

מזכי הרבים
קדימה!

הפיצו את העלון
סביבכם ותזכו
בכל הטוב שיצמח
מהקריאה בו

צמאה נפשי

עיניים בפרשה מעובדים משיחות הרבי מליובאוויטש

הלכה ◀ הרב מנחם והבה

על אילו פירות מברכים 'שהחיינו'?

ברכת 'שהחיינו' נתקנה על שמחת התחדשות, ולכן מברכים אותה על פרי המתחדש משנה לשנה. פרי שאינו מתחדש - אין מברכים עליו, גם אם האדם אוכל אותו לראשונה בחייו.

תנאי נוסף לברכה הוא שבשעה שמתחדש הפרי בעונתו לא מצוי כמותו בשוק מהיבול הישן. לכן, במציאות זמננו, שרבים מן הפירות מצויים כל השנה באמצעות קירור, יבוא או זנים שונים - בדרך כלל אין לברך על פרי המצוי תמיד בשוק, אלא אם כן ברור שמדובר בפרי חדש מהיבול העונתי, הניכר בטעמו או במראהו, וזאת אפילו אם אכל מסוג פרי זה השנה מקירור וכדו'.

כך שלמעשה, יש לבחון כל פרי לפי מציאות גידולו ושיווקו: פירות עונתיים מובהקים - כגון תאנים או אוכמניות - ראויים לברכה, בעוד פירות הזמניים כל השנה - כגון תפוחים - בדרך כלל אינם טעונים ברכת 'שהחיינו'. אלא במקרים מיוחדים.

בנוסף, אין מברכים על שני זנים של אותו פרי, אלא אם כן יש ביניהם הבדל משמעותי במראה ובטעם. הדוגמה הבולטת היא פירות הדר, שיש לברך על כל זן שלהם - קלמנטינות, תפוזים, אשכוליות, פומלות וכדומה. גם מי שברך על אשכולית צהובה יברך על אשכולית אדומה, מכיוון שזנים אלה נבדלים בכירור בצבעם.

מקורות: טושו"ע סי' רכה ס"ג ואילך. סדר ברכת הנהנין לאדה"ז פי"א ס"ב ואילך. בדי השלחן סי' סג ס"ק ט. שו"ת באר משה ח"ה סי' סה. שערי הברכה פכ"ג הע' 326, וע"ע שם פ"כ ס"ד. וזאת הברכה פ"ח. פסקי תשובות סי' רכה אות יז. וש"נ.

עייפות במדבר

הגמרא מתארת את אירועי השבוע שקדם למתן תורה בהר סיני: ביום ראשון בשבוע היה היום הראשון של ראש חודש סיון ובאותו יום לא אמר להם ולא כלום, משום חולשת הדרך. ביום שני אמר להם "ואתם תהיו לי ממלכת כוהנים". ביום שלישי אמר להם מצוות הגבלה (להתרחק מהר סיני), ביום רביעי אמר להם מצוות פרישה מן האישה והחלו שלושה ימי הפרישה כדי לבוא טהורים למעמד הגדול של מתן תורה, שאירע בשבת קודש.

נשאלת השאלה, מדוע בני ישראל נחלשו כל כך בדרך, והרי אתמול הייתה שבת קודש ונחו בה היטב ובסך הכול צעדו יום אחד אחרי השבת? הדרך עצמה הייתה נעימה, כשהם צועדים מוקפים בשבעה ענני הכבוד, שמיישרים את הדרכים ויוצרים אקלים נעים? וגם: איזו חולשה מצדיקה לעכב את הבשורה הבלתי נתפסת של "ואתם תהיו לי ממלכת כוהנים וגוי קדוש"? הקב"ה בוחר בהם להיות עם הנצח, והם עייפים מדי והבשורה נדחית עד למחר!?

תיאום ציפיות

הביאור הוא, שחולשת הדרך קשורה לאירוע אחר ומדהים שקרה באותו יום. התורה אומרת: "בחדש השלישי... ביום הזה באו מדבר סיני ויחון שם ישראל נגד ההר". חז"ל מדייקים בלשון "ויחון" ולא "ויחננו" לשון רבים: "כאיש אחד בלב אחד, אבל כל החניות היו במחלוקת ותרעומת".

נס קרה באותה חנייה: פלא האחדות. העם שלא מפסיק לריב - הפסיק לריב ליום אחד. בעוד שכל דיון בין יהודים הופך מייד לפולמוס של חילוקי דעות, החנייה היא הייתה מופת

פלאי של אהבת ישראל.

כאשר שני יהודים נפגשים, אחד פונה לרעהו במילים "שלום עליכם". ההוא עונה לו הפוך: "עליכם שלום". למה ההפך? אמרתי "שלום עליכם", תענה "שלום עליכם"? כאשר שני יהודים נפגשים, הם קודם כל עושים תיאום ציפיות: אני חושב הפוך ממך, ועכשיו בוא נדבר כמו חברים טובים...

האחדות נבעה מחולשת הדרך ושתיקת משה מדיבורי תורה. חולשת הדרך פירושה שהם עברו דרך גדולה של טשטוש הייחודיות של כל יחיד. ההתרגשות העצומה לקבל את התורה לאחר ספירת חמישים יום - הרימה אותם מעל האינדיבידואליות והציפה את הייעוד המשותף: בניו של ה', שעומדים כצבא אחד ומאוחד להתחיל את ייעוד הבריאה - הכנת העולם לגאולה שלמה.

שתיקה מוחלטת

מחלוקת היא אירוע טבעי לחלוטין. "שאר כל החניות היו במחלוקת" כי ככה זה צריך להיות. אנחנו שונים ולכן דעותינו שונות. יהודים מעולם לא הצניעו את המחלוקת; היא זו שבנתה את ארון הספרים היהודי. המחלוקת מאפשרת לכל אחד לתרום את הגישה שלו לתורה, באופן ש"אלו ואלו דברי אלוקים חיים". מאידך, המחלוקת עלולה להפוך לריב אישי, שבו השוני בין העמדות תופס את כל תשומת הלב, ומי שלא חושב כמוני איננו לגיטימי. לכן נדרשת קודם כל שתיקה מוחלטת. יום אחד שבו חוזרים אל נקודת הבסיס וסופגים את היסודות המאוחדים לכולנו.

(לקוטי שיחות כח/10 ואילך)

סיפור ◀ הרב שניאור אשכנזי

בסקרנות אל תוך ההיכל. הרב קם לקראתם והאישה סיפרה: "עברנו עם הרכב בכביש 44 החוצה את הכניסה לכפר חב"ד ואמרתי לבעלי, מעניין איך נראה ראש השנה בכפר חב"ד...".

הרב סגר את הספר והזמין אותם לסעוד עימו. הוא הבין כי כל יהודי נושא שליחות מיוחדת ואם התברך בכישרון קירוב והשפעה נושא פירות - אל לו להסתפק בהתעלות עצמית.

הרב סלונים כסף להישאר אף הוא בהיכל ה' ולהאריך במילות התפילה.

פעם בסיומה של שנה מייגעת במיוחד, בה העסקנות המאתגרת תבעה את כל כוחותיו, החליט הרב לעצור את המרוץ. "הפעם עליי לדאוג לנשמתו ולמלא את המצברים הפנימיים". לאורחים הקבועים שביקשו להתארח בביתו, הוא סידר מארחים אחרים ועדכן מראש את בני הבית כי יתעכב בבית הכנסת.

התפילה הסתיימה, הציבור החל להתפזר, והרב פתח מאמר חסידות. עיניו ליטפו בחום את אותיות המאמר והוא חש התעלות נפש. סוף-סוף עצרו החיים ממרוצתם.

לפתע הבחין בשתי דמויות מציצות בפתח האולם. בני זוג שלא נראו שומרי מצוות, הביטו

דודי-זקני, הרב משה סלונים, היה מעסקני חב"ד הבולטים בישראל ומנהל רשת החינוך החב"דית. הרב עמד בקשר מתמיד עם צמרת משרד החינוך ופעל להפיץ רוח חסידית בקרב הגורמים הבכירים.

בימי ראש השנה נהג לארח מפקחים ומורים בביתו בכפר חב"ד, כדי לחוות מקרוב את האווירה הזכה והנעלית בימי הדין הפותחים את השנה.

אולם מדי ליל ראש השנה, כשהיה ממחר לעזוב את בית הכנסת עם אורחיו לסעודת החג, היה חש החמצה. סביבו ישבו חסידים עובדי ה' שנשארו להתפלל באריכות כראוי לליל 'הכתרת המלך'. אחד העמיק במאמר חסידות, שני פיוס את מילות התפילה בניגון מעורר נפש ושלישי הזיל דמעה. בהיותו בעל נפש עמוקה,

להצטרפות למזכי הרבים בהפצת העלון: parasha.org.il

לפניות, שאלות, הצעות, והקדשת מדורים בעלון: chabad@chabadisrael.co.il • 058-5988-770

למינוי דיגיטלי: chabadisrael.co.il

יוצא לאור על ידי המרכז לעזרי שלוחות © כל הזכויות שמורות. עורך: לוי שייקביץ מערכת: אלי קניג, מנחם שייקביץ

צעירי אגודת חב"ד כל הזכר לנו אחר יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב נא לשמור על קדושת העלון

אנחה של רבי

משחקי ילדים הם שטח הדמדומים שבין המציאות הבוגרת והנוקשה ובין עולם הדמיון המשוחרר של הילדים. לא מעט חוכמה ואמיתות עמוקות על החיים נשמעים תוך כדי משחק כזה, בוודאי אם הילדים הם כאלו שנועדו לגדולות. על שיח ילדים בין האמוראים אביי ורבא אומרת הגמרא את המשפט "בוצין בוצין מקטפיה ידיע" - קישוא, מתחילת פריחתו אפשר לראות את איכותו.

יום אחד הבחינה הרבנית רבקה, רעייתו של רבי שמואל (המהר"ש) מליובאוויטש, במשחק של שני בניה: זלמן-אהרון ושלום-דוב-בר (לימים: אדמו"ר הרש"ב). באופן צפוי למדי הם בחרו לשחק ב'רבי וחסיד'. לדמות הרבי נכנס זלמן-אהרון המבוגר, ואת תפקיד החסיד לקח שלום-דוב-בר.

ה'רבי' לבש כובע, וה'חסיד' נכנס אצלו לפגישת 'יחידות'.

ה'חסיד' הגיש לאחיו פתקה ובה בקשת 'תיקון' על חטא בשגגה: "רק לאחרונה נודע לי כי זקננו הגדול 'בעל התניא', גזר שלא לפצח אגוזים ולזוים בשבת קודש. אני זקוק לתיקון על הפעם שפיצחתי בשבת".

ה'רבי' קרא את הפתק והשיב: "תיקונך יהיה להתפלל מתוך הסיודור".

מן הצד עמדה האם וצפתה במחזה. עברו ימים, והנה קולטת הרבנית את בנה השני, שלום-דוב-בר, כשהוא מתפלל ועיניו לא בתוך הסיודור. "שלום בר, הלוא אחיך זלמן אהרון נתן לך 'תיקון', לקרוא מתוך הסיודור, ומדוע אינך שומר את התיקון?".

- "אימא, מדוע עליי לשמור את התיקון שלו כאשר הוא בכלל לא 'רבי'. רבי לא עונה כפי שהוא ענה!".

"וכיצד עונה רבי?", התעניינה האימא.

- "לפני שרבי עונה הוא נאנח. הוא מרגיש את הכאב של השואל. אחי לא נאנח, וזה סימן שהוא לא הרגיש מה מציץ לי, ועד כמה אני מצטער מהדבר שביקשתי לתקן. לכן התיקון לא אמיתי".

סיפור מופלא זה מזכיר מעשה נוסף והפעם על האב, רבי שמואל מליובאוויטש (המהר"ש).

פעם ישב המשרת של הרבי עם החסידים, ואלו ניסו 'לחלוב' ממנו מידע על חייו האישיים של הרבי. "אינני מבין מה יש לו", אמר לפתע המשרת, "בימים של 'יחידות' (פגישות אישיות של הרבי והחסיד) בכל שעה עליי להביא לו מערכת בגדים נקייה, והוא מחזיר לי בגדים לכביסה, שהם רטובים מזיעה כאילו נרטב הרבי ממים. אינני מבין מדוע הוא מזיע כל כך?".

הגילוי הזה היה למורת רוחו של הרבי, ואולם הוא הסביר: "במהלך שעה של 'יחידות' נכנסים אליי כעשרים וחמישה אנשים. כדי שאוכל להשיב עצה נכונה, עליי לחוש את צרתם כפי שהם עצמם מרגישים אותה. כמובן שעבור זאת עליי להחליף את ה'לבושים' הרוחניים שלי ולרדת ולהיכנס לראשו וליבו של היהודי מבקש העצה. אלא שאז, כאשר אני לבוש ב'בגדי', אינני יכול לייעץ לו, משום שהצרה נראית גדולה מכדי למצוא לה פתרון. נאלץ אני, אפוא, לפשוט את 'בגדיו' וללבוש בחזרה את ה'לבושים' שלי, ורק אז ביכולתי לעזור לו.

"שוו בנפשכם, במשך שעה אחת - כחמישים פעם להתלבש ולהתפשט, אפשר שלא להזיע?".

ה'צמח צדק' (אביו של אדמו"ר המהר"ש) דרש על הפסוק "דאגה בלב איש ישחנה" - שני פירושים: (1) להשיח אותה לאחרים. (2) להסיר אותה מעצמו. וכאשר משיחים את הדאגה לאחרים - מסירים את הדאגה גם מעצמנו. אך על איזה 'אחרים' מדובר כאן? - אלה שהם נפרדים ממך רק בגופם, אבל בנפשם הם מאוחדים איתך. הם יכולים לשאת איתך את נטל הכאב ולהקל אותו מעליך.

ידעו חסידים: אם קשה לך משהו, אם דבר מה מעיק עליך, בעבודת השם, או אפילו בדברי הרשות - טול דף נייר וכתוב לרבי. זו הפעולה הנכונה.

רבי ישראל מאקופ

כינוי: הבעל שם טוב

תאריך פטירה: ו' בסיון תק"כ

מייסד תנועת החסידות, ומגדולי כל הדורות הוא הבעל-שם-טוב הקדוש.

רבי ישראל נולד ביום ח"ו באלול לפני 328 שנים בעיר טלוסט שבאוקראינה, להוריו רבי אליעזר ושרה, שהיו עניים והתגוררו בתוך אקופ - הריסות חומות העיר.

בגיל צעיר התייתם מהוריו. צוואת אביו אליו הייתה: אל תירא מאף אדם, רק מהשם יתברך, ותאהב כל יהודי בכל מצב.

בצעירותו נהג להתבודד ביערות ולהתפלל. הוא פגש שם צדיק נסתר שלימדו את סודות התורה במשך 4 שנים. עבד כעוזר למלמד תינוקות והיה חבר בחבורת הצדיקים הנסתרים עד שהתמנה למנהיגם.

התחתן עם מרת חנה, אחותו של רבי גרשון מקיטוב. ביום הולדתו ה'26 התגלה אליו אחיה השילוני ומאז החל ללמדו תורה למשך עשר שנים. ביום הולדתו ה'36 הורה לו להתגלות.

מאז החל הבעל שם טוב בחיזוק הקהילות היהודיות במזרח אירופה, שניזוקו קשה מבחינה רוחנית וגשמית בפרעות ת"ח-ת"ט. הוא סייר ביניהן וחיזק את אמונתם של היהודים בה' ובהשגחה הפרטית, והרים את קרנם של היהודים הפשוטים. כונה "בעל שם טוב", כינוי שרווח באותה תקופה וניתן לצדיקים שעסקו בריפוי ברוחניות ובגשמיות.

בגיל 42 התיישב בעיר מעז'בוז', שם התרכזו סביבו תלמידים רבים שדרכם הפיץ את תורתו באמצעות שיעורים בגמרא ובחסידות. בראש שנה אחת, עשה 'עליית נשמה' ופגש את המשיח בהיכלו. הוא שאלו מתי יבוא ויתגלה, ונענה: "כשיפצו מעיינותיך חוצה". ואכן, תורת החסידות ודרכה נפוצו בכל העולם.

תלמידיו העלו על הכתב את תורתו, בספרים: 'כתר שם טוב', 'צוואת הריב"ש' ו'תולדות יעקב יוסף'. מקור כל תורת החסידות הוא ממנו, במיוחד יש לציין את ספר התניא המכונה "תורה שבכתב של תורת החסידות".

ביום ו' בסיון, יום ראשון של חג השבועות, והוא בן 61 שנים, נפטר, ומנוחתו כבוד בעיר מעז'בוז'.

הניגון של סבא

"אמריקן ג'ואיש ויניברסיטי" היא אונברסיטת יוקרתית ללימודי יהדות בקליפורניה. אחת מתוכניות הדגל שלה היא כינוס קיץ של כ-75 סטודנטים יהודים מוכשרים מרחבי ארצות הברית, במטרה

להצמיח מהם את דור המנהיגים הבא. באחד מימי הוועידה הם נהגו להפגיש את הסטודנטים עם נציגים מ'זרמים' שונים ביהדות האמריקאית, כדי לחשוף את הסטודנטים למגוון הדעות והגישות.

פעם קיבל הרב שלמה קונין, שליח חב"ד ותיק בקליפורניה, הוראה מהרבי מליובאוויטש למצוא דרך להופיע בפני הסטודנטים ולהציג בפניהם גישה יהודית חסידית. זה לא היה קל, אך הרב קונין הבלתי-נלאה הצליח לשכנע את מנהל המוסד, שלמה בארדין, לאפשר לו לשאת דברים. בתחילה הרב קונין שובץ לדבר אחרון, לאחר רצף של נאומים מכל הזרמים, אלא שטלפון מראדין שינה את התוכנית.

"השנה הגיעה לכאן קבוצה של נערים הומניים, ליברלים במיוחד, שאינם מאמינים בשום דת. אתה היחיד שאולי יוכל לשבור מולם את הקרח", אמר.

הסטודנטים קיבלו את הרב המזוקן בעיונות. הם קטעו את דבריו שוב ושוב, ובמיוחד ניצב מולו 'אויב' בשם סטיבן ליבוביץ'. הלה היה מנהיג הקבוצה והוא לא חדל לתקוף את הרב. ליבוביץ' נאבק מול הרב קונין בחירוף נפש, ושפך כעס וחימה על כל האנשים הדתיים באשר הם.

בסוף היום נהג קונין מדי שנה להתכנס בחדר האוכל בארוחת ערב, ולנגן עם הנערים ניגון חסידי. באותה שנה בקע מליבו ניגון ישן שהולחן לפני מאתיים שנה על ידי הסבא משפולה, מתלמידיו של הבעל שם טוב. הניגון 'קול ביער' מתאר דו-שיח בין ישראל והקב"ה, בו ה' מפציר בנו לעשות את הצעד הראשון ולשוב בתשובה ואילו אנו מתחננים שהוא יעורר אותנו לשוב.

קונין שר את הניגון הנוגה שוב ושוב, עד שהמנגינה נתפסה באוזני הנערים. עוד אחד הצטרף ועוד אחד והאולם התמלא בקולות השיר. לפתע קם ליבוביץ' ממקומו ויצא בסערה.

קונין יצא החוצה ופגש את ליבוביץ'. פניו היו שטופות דמעות והוא סיפר דבר מרטיט: סבו מצד אימו היה שוחט חב"די מאיווה. בשנות חייו האחרונות חלה ועבר לגור בביתם. היה לו סט נפרד של כלים כשרים והיה אוכל בצד לבדו.

פעם, כשליבוביץ' היה ילד קטן, הסבא הושיב אותו על ברכיו וביקש ללמד אותו ניגון. סבא היה חלש ועייף, אך אמר לילד כי "יום יבוא והניגון הזה יבוא לך לשימוש". הוא ניגן את השיר כמה פעמים ואחר כך סטיבן הלך לבית הספר. כשהוא חזר, סבא כבר לא היה בין החיים.

ליבוביץ' הכאוב ניסה להיזכר נואשות בניגון של סבא, אך הוא חמק ממנו ואבד בתהום הנשייה. היום, כשקונין החל לשיר, הכול חזר לו. זה בדיוק היה השיר. שוב ישב על הברכיים של סבא וניגן עימו יחד "בני בניי, להיכן הלכתם, אשר עליי כך שכחתם".

קונין ביקש ממנו לשוב פנימה ולספר לכולם את הסיפור. העויינות שאפפה את אותו בחור נעלמה כליל. ליבוביץ' הקים משפחה חסידית למופת.

עם ישראל נמשל לאריה.

גבורת האריה משמשת כסמל והשראה לעבודת הבורא בנחישות ובתעצומות נפש.

"ופרשו עליו בגד אדגמן. רש"י: 'ואש שידדה מן השמים רבוצה תחת הפגד כארי בשעת המסעות, ואינה שודפתו, שהיו כופין עליה פסכתו של נחשת'".
(במדרש ד/י)

שַׁחַל

הביסו אריות בידיים:

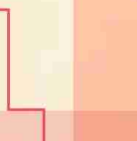
שמשון שיסע בידיו אריה בדרכו לשאת את אשתו.

דוד המלך, כשהיה רועה צאן, הרג אריה שתקף גדי מהעדר שלו.

בניהו בן יהוידע

היכה למוות אריה בתוך הבור שבו היה מוחזק.

האש שעל המזבח הזכירה במראה שלה אריה רובץ, ו'אריאל' הוא אחד מהכינויים של המזבח.

מבנה בית המקדש היה צר מאחור ורחב מלפנים, בדומה לגוף האריה. לכן בית המקדש מכונה גם: אריאל.

אַרְיָה

'בלי עין הרע': מתי חובה לחשוש ומתי מצווה לפרסם?

כיצד פועלת 'עין הרע', ואיך נכון להתייחס אליה? שיטת הרבי בנושא מציגה גישה מאוזנת ובהירה, הנשענת על הפסוקים הפותחים את פרשתנו

עין הרע וההשגחה העליונה: מדוע קנאת הזולת מזיקה?

כאן עולה השאלה, מדוע נוצר נזק מ'עין הרע'? הלא אנו יודעים שהכול בידי שמיים, ומדוע שמרמור ותסכול של אדם אחד יגרמו נזק לזולתו שלא עשה רע? כאן ישנה תוספת חשובה המבוארת ב'לקוטי שיחות' (לב/149) ובספרים נוספים: המבט הרע כשלעצמו אינו פועל נזק, אלא הוא מעורר קטרוג המעורר את מידת הדין על חטאים ישנים של הנידון. בעל ספר 'איל המילואים' (רבי יצחק קארו, דודו של בעל ה'בית יוסף') מבאר זאת היטב: כשראובן מקנא בעושרו או ביופיו של שמעון, ותוהה מדוע זכה לכך שמעון - הדבר גורם שלמעלה בשמיים יפתחו את פנקסו של שמעון כדי לבקר את מעשיו. וכשפותחים ספרים - תמיד מוצאים משהו; ממש כמו ביקורת פתע של מס הכנסה, שלעולם אינה מסתיימת בלא כלום. כאשר בוחנים את פנקסו ומוצאים בו חטאים, הוא נענש.

יוצא, אפוא, שאין זו העין הרעה שגורמת לעונש באופן שרירותי, אלא חטאיו הישנים של האדם הם אלו שגורמים לנזק, אך העין הרעה היא זו ש'שלפה' אותם מן הפנקס ועוררה עליהם את הדין.

גישת הרבי: הדרך המאוזנת ופתרון הקושיה

לאור הבנת הכוח של עין הרע, אנו שבים לשאלת הפתיחה שלנו: האם עלינו לחיות בפרנויה ולהסתיר כל הצלחה? בסוגייה זו ישנן דעות שונות וקוטביות בעם ישראל. אנו נתייחס כאן לשיטת הרבי בעניין³.

2. המשנה במסכת אבות (פרק ב) מציגה בפנינו שני ביטויים הנראים דומים, אך טומנים בחובם את שלבי הפגיעה. במשנה ט' 'כאשר נשאלים החכמים איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם, מזהיר רבי אליעזר מפני "עין רעה", ואילו במשנה י"א מונה ר' יהושע שלושה דברים המוציאים את האדם מן העולם, והראשון ברשימה הוא "עין הרע". מסביר רבינו יונה כי אלו שני שלבים בגרימת הנזק של העין: בתחילה ישנה "עין רעה" - לשון נקבה. כלומר: תכונה שלילית של קנאה, קמצנות וחוסר נדיבות, שגורמת לו לצאת מדעתו מהישגיו של חברו. הקנאה הזו גורמת ל'עין הרע', לשון זכר. כלומר: למבט חמור שגורם נזק.

3. כפי שרוכזה בעבר בגיליונות התקשרות -903 904 במדור ניצוץ רבי, וכפי שהבנתו לעניות דעתי את נקודת הדברים.

המפקד הראשון (כי תישא) נערך מייד לאחר יציאת מצרים, וביטא נס בלתי נתפס: עם של עבדים הפך בן רגע לאומה עצומה. פלא זה יצר תהודה ציבורית אדירה, ולכן סכנת עין הרע הייתה מוחשית והצריכה כופר נפש. אולם בפרשתנו, כשנה לאחר צאתם, הפלא כבר הפך לשגרה. האנשים התרגלו

תקדים של מיליון ושלוש מאות אלף איש. התוצאה הייתה הרסנית - מגפה פרצה בעם והפילה שבעים אלף חללים. חומרת המעשה מודגשת בדברי הגמרא (יומא כב/ב): "לא חטא דוד אלא בשתיים - באוריה ובהסתה [=חטא הספירה]".

לכן שאול המלך נזהר ומנה את העם באמצעות טלאים ושברי חרס. בדומה לכך, גם בבית המקדש נמנעו מספירה ישירה; חלוקת העבודות בין הכוהנים (הפיס) נעשתה אך ורק באמצעות ספירת אצבעות שהושיטו, ולא על ידי ספירת הכוהנים עצמם. ועד היום כשמתכנסים אנשים להשלמת מניין נהוג למנות את האנשים באמצעות המילים שבפסוק: "הושיעה את עמך... המכיל בדיק עשר תיבות, כדי להימנע מלנקוב במספרים ממש".

1. מנהג זה מקורו בקיצור שו"ע. ואומנם כבר בספר האורה המיוחס לרש"י מוזכר מנהג למנות אנשים לתפילה באמצעות הפסוק: "ואני ברוב חסדך". הרבי התבטא פעם כי בעבר היו מונים בפסוק "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך", שקשור מאוד לבית כנסת, כמו שאומרים "אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קודשך", אבל כיום מונים בפסוק "הושיעה את עמך" מפני שכל שמתקרבים לגאולה, אנו מחבבים את הפסוק הזה דווקא.

המושג 'עין הרע' נוכח עמוקות בהוויה היהודית. אנו רגילים לחתום משפט של שבח בביטוי 'בלי עין הרע'. ישנם המקפידים להסתיר בשורות טובות והישגים, מחשש שימשכו את עינו הצרה של הזולת ויזמינו קטרוג.

אך היכן עובר הגבול? האם אנו נדרשים לחיות בחרדה מתמדת ולהסתיר כל ברכה שחוננו בה מן השמיים או שישנם גבולות וכללים ברורים מתי יש לחשוש ומתי לא?

הסתירה בספירת בני ישראל: מניין גולגולות או שקלים?

כדי לברר סוגייה יסודית זו נתחקה אחר שורשיה מתוך עיון בחומש במדבר, אותו מתחילים לקרוא השבוע. חומש זה מכונה בפי חז"ל 'חומש הפקודים', על שם מפקד האוכלוסין הגדול הפותח אותו. בתום הקמת המשכן, בראש חודש אייר, כשנה לאחר יציאת מצרים, ציווה ה' לספור את בני ישראל מגיל עשרים שנה ומעלה.

אנו זוכרים כי בספירה הקודמת (בפרשת כי תישא) הוזהרו ישראל שספירה ישירה עלולה לגרום ל'נגף', למגפה. לכן נספרו באמצעות מטבעות מחצית השקל. היינו מצפים שגם הספירה בפרשתנו תיעשה באותה זהירות, אלא שלמרבחה הפלא, כאן התורה מצווה לספור את בני ישראל 'לְגִלְגָּלָתָם' - לכאורה ספירת ראשים ממש, ואין כלל אזכור לאיסוף שקלים.

רש"י והרמב"ן על אתר מציינים שוודאי גם כאן נזהר משה, והלשון "לגולגלותם" מרמזת לצורת הספירה הקודמת. אולם ה'כיל יקר' מצטט ראשונים רבים החולקים ומפרשים את הכתוב כפשוטו: הספירה בפרשתנו הייתה ספירה ישירה, ללא כל חשש מעין הרע. עולה השאלה: לאן נעלם החשש מעין הרע שהתורה כה הקפידה עליו חצי שנה קודם לכן?

כאן אפשר למצוא רמז לגבולות של החשש מעין הרע.

סכנת ה'מניין' - התבלטות יתרה מזמינה קטרוג

נעמוד תחילה על מהות הסכנה שבספירה היסוד לכך הוא שהמניין יוצר תהודה ציבורית והתבלטות יתרה שמזמינות קטרוג. הוכחה כואבת מצאנו בסוף ימי דוד המלך (שמואל ב/כד): לאחר שדוד הורה ליואב למנות את צבאו, התברר כי מספרם עמד על נתון חסר

האסף של אלוקים

התשובה היא: להראות לנו כמה אלוקים אוהב את בני ישראל. משהו שיש לו אסף יקר ערך, אוהב לספר אותו מדי פעם בפעם, לא בשביל לדעת את הסכום אלא מתוך הנאה. גם אלוקים ספר את בני ישראל מתוך חבה, הם קרים ללבו כמו האוצר הפרטי שלו. התורה אומרת כמה אנשים יש בבני ישראל בסך הכל, לא כדי שגדע את המספר, אלא להראות שאלוקים אוהב אותנו.

(מקבד מתורת הרבי מליובאוויטש)

אתם בטח מכירים את הכלל שאין פסוק מיתר בתורה. לכל מלה יש משמעות. אם כן, איך תסבירו את הדבר הבא?

בפרשה, התורה ספרת את בני ישראל, כל שבט ושבט בפני עצמו, ובסוף כותבת את הסכום של כל בני ישראל יחד (מלבד הלויים): "ויהיו כל הפקדים יש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים".

לכאורה, זה מיתר. אנתנו יכולים לעשות את החשבון הסופי בעצמנו!

יסוד לכך נמצא בדברי הכלי יקר' שהובאו לעיל, בעובדה שבמפקד בספר במדבר נספרו ישראל לגולגלותם ולא נזקקו לשקלים. המפקד הראשון (כי תישא) נערך מייד לאחר יציאת מצרים, וביטא נס בלתי נתפס: עם של עבדים הפך בן רגע לאומה עצומה. פלא זה יצר תהודה ציבורית אדירה, ולכן סכנת עין הרע הייתה מוחשית והצריכה כופר נפש. אולם בפרשתנו, כשנה לאחר צאתם, הפלא כבר הפך לשגרה. האנשים התרגלו למספר העצום, ולא היה מדובר עוד באירוע חריג המעורר דיבור דרמטי. משכך, החשש התפוגג ויכלו להיספר ישירות.

בהתאם לכך, גישת הרבי הייתה מאוזנת וממוצעת: מחד, הרבי הרבה להשתמש בביטוי "בלי עין הרע". מאידך, טען הרבי כי אין צורך להגזים בחשיבות החשש מכל משהו שאומר משהו. "עין הרע" זה סכנה בעינינו שצוינו במפורש בדברי חז"ל, כגורמים לדיבור יתר של הציבור או באירועים בולטים ודומיננטיים באמת שכל ישראל עוסקים בהם. אך אין מקום לחשש מכל אמירת אגב של אדם פלוני, שכן דיבורי חולין שגרתיים אינם מזעזעים עליונים ותחתונים.

הלכה למעשה: פרסום עושי מצווה

השלכה מרתקת לגישה עיונית זו מצינו בשאלה מעשית שנידונה לפני כארבעים שנה, בעת ביקורו של הגאון רבי פנחס מנחם אלטר מגור (בעל ה'פני מנחם') אצל הרבי. במהלך שיחה על לימוד ה'דף היומי' הנהוג בחסידות גור, שאל האורח: האם עדיף לערוך סיומי מסכתות בפומבי, או שמא יש לחשוש מעין הרע של קנאים, כשם שהלוחות הראשונים, שניתנו ברעש ובפרסום, נשלטו עלידי עין הרע?

תשובתו המובהקת של הרבי הייתה שאין לחוש, ויש לערוך סיומים בפרסום גדול. מתן תורה של הלוחות הראשונות גרם לנזק רק משום שהתקבצו שם שישים ריבוא מישראל - אירוע כביר וחריג שלא היה ולא יהיה כמותו, שפתח את הפנקסים. אך כל עוד חסר אדם אחד משישים ריבוא, אין איסור לפרסם דבר מצווה. אדרבה, כפי שמופיע בתשובת הרשב"א הידועה: "מצווה לפרסם עושי מצווה". פרסום בענייני קדושה וצדקה אינו מושך קטרוג שלילי, אלא יוצר 'קנאת סופרים' חיובית, המעוררת אחרים לפעול, ומדבר מצווה - לא ייצא רע.

עין חדה

מה הקשר בין התמונה לפרשה?

פתרון החידה מהשבוע שעבר: "וידפו מכם חמשה מאה, ומאה מכם רבבה ידפפו, ונפלו איביכם לפניכם להרב" (ויקרא כו/ח).

טרייה לשלחן שבת לכל המשפחה

- באיזה תאריך נצטוו משה למנות את בני ישראל?
  - באחד לחודש הראשון (ניסן).
  - באחד לחודש השני (אדר).
  - בו' בסיון (מתן תורה).
  - בי"ד באדר (פסח שני).
- מאיזה גיל נספרו הגברים במפקד הכללי?
  - מגיל 13.
  - מגיל 18.
  - מגיל 20.
  - מגיל חדש ומעלה.
- אילו שבטים חנו ב'דגל מנחה יהודה' (מזרחה)?
  - יהודה, יששכר וזבולון.
  - יהודה, ראובן וגד.
  - יהודה, אפרים ומנשה.
  - יהודה, דן ונפתלי.
- מי היה המחנה שנסע אחרון ('מאסף לכל המחנות')?
  - מחנה יהודה.
  - מחנה אפרים.
  - מחנה ראובן.
  - מחנה דן.
- מאיזה גיל נספרו הלויים במפקד שלהם?
  - מגיל 20.
  - מגיל 30.
  - מגיל חדש ומעלה.
  - מיום הולדתם.
- מה היה תפקידם העיקרי של בני קהת?
  - לשאת את קרשי המשכן.
  - לשאת את היריעות והמסכים.
  - לשאת את כלי הקדש.
  - לבשל לפניהם.

זה אמת?!

מאיפה מגיע הכנוי 'יהודי'? משבט יהודה. זה לא אומר שכלנו משבט יהודה, אבל ירשנו משבט יהודה את הכנוי.

בארץ ישראל היתה ממלכת יהודה, ובה שבט יהודה, שבט בנימין, כהנים ולוויים. במדינה נפרדת, שנקראה 'ממלכת ישראל', גרו עשרת השבטים, שהגלו ונעלמו עקבותיהם.

מאז הכנוי 'יהודי' נתן לכל מי שבא מממלכת יהודה, גם אם הוא כהן או לוי, או משבט בנימין. למשל מרדכי, שהיה משבט בנימין, נקרא "איש יהודי", משום ש'ליהודי' יש משמעות נוספת - שהוא מודה ומאמין באלוקים.

HENRY & IRIS SILBERMAN BUILDING

CHABAD HEBREW COMMUNITY CENTRE

בית חב"ד

JEWISH LEARNING

SHUL BULLETIN

PARASHAT BAMIDBAR
29 Iyyar, May 16 2026

TEFILLAH SCHEDULE

SHABBAT

Candle Lighting 8:18 pm

Mincha (Fri) 8:15 pm
Shacharit 9:30 am
Mincha 7:30 pm
Shabbat ends 9:28 pm

WEEKDAYS

SHACHARIT
Sunday - Mon 9:00 am
Tue - Thu 7:00am
Fri 9:30 am

MINCHA
Sun - Tues 8:25 pm
Wed 8:27 pm
Thu 8:20 pm
MAARIV
Sun - Tues 9:13 pm
Wed 9:16 pm
Thu 9:20 pm

Torah Reading Page Numbers

PARASHA – PG 6
HAFTORA – PG 266

PARASHA – PG 1381
HAFTORA – PG 1732

PARASHA – PG 334
HAFTORA – PG 549

Shabbat

Blessing of the new month

Tehillim: 7:30 am

SPONSORS

KIDDUSH

SEUDA SHLISHIT

Landa family

KIDS CLUB

SUNDAY BREAKFAST

Ronen Family for the birthday and memory of Mordechai Shlomo ben Moshe

COFFEE CORNER

BEYT MEDRASH CHAVRUTA

Everyone is coming on Shavuot
to hear the 10 commandments

Friday
May 22

11am
5pm

Yizkor

Saturday
May 23

11:30am

עלון בית הכנסת

פרשת במדבר
כ"ט אייר, 16 במאי 2026

פרשת השבוע בעמוד...

פרשה - עמי 334
הפטרה - עמי 549

פרשה - עמי 1381
הפטרה - עמי 1732

פרשה - עמי 6
הפטרה - עמי 266

זמני התפילות

שבת

הדלקת נרות	8:18 pm
מנחה (יום ששי)	8:15 pm
שחרית	9:30 am
מנחה	7:30 pm
צאת השבת	9:28 pm

ימות החול

שחרית	9:00 am
יום ראשון - שני	7:00 am
שלישי - חמישי	9:30 am
ששי	9:30 am
מנחה	8:25 pm
ראשון - שלישי	8:27 pm
רביעי	8:20 pm
חמישי	9:13 pm
ערבית	9:16 pm
ראשון - שלישי	9:20 pm
רביעי	
חמישי	

השבוע בחסות...

סעודה שלישית
משפחת לנדא

קידוש

ארוחת בוקר יום א

משפחת רוקן ליום הולדתו ולעילוי נשמתו של מרדכי שלמה בן משה

מועדון שבת לילדים

בית מדרש חבדווא

פינת קפה

יזכור

יום שבת
מאי 23

11:30 am

לשמוע את

עשרת הדיברות

11am
5pm

יום שישי
ו' סיון

כולם באים

בחג השבועות

